

Prof. Janez Dolenc, prejemnik Murkove nagrade za življensko delo.
Foto: Alenka Čas, Drstenik, 18. 11. 2011

Mag. Marjetka Balkovec Debevec, prejemnica Murkovega priznanja.
Foto: Alenka Čas, Drstenik, 18. 11. 2011

Murkovo priznanje prejme mag. Marjetka Balkovec Debevec za razstavo »Kaj naj oblečem za v šolo?« v Slovenskem šolskem muzeju (od 23. 11. 2010 do 19. 9. 2011)

Utemeljitev:

Razstava o oblačilnem videzu učencev in učiteljev skozi čas z naslovom »Kaj naj oblečem za v šolo?«, ki jo je leta 2010 pripravila etnologinja, mag. Marjetka Balkovec Debevec s sodelavci Slovenskega etnografskega muzeja in z zunanjimi sodelavci, je pomemben dosežek muzejskega dela, saj združuje vse najpomembnejše elemente, za katere si muzej prizadeva.

Poleg tega, da je razstava strokovno utemeljeno pripravljena in se v njej prepletata etnološki in zgodovinski vidik, pomeni hiter odziv na zanimanje javnosti. Z vprašanji o oblačilnem videzu učencev in učiteljev skozi čas so se na muzej v zadnjih letih večkrat obračali novinarji in raziskovalci, bodisi za osnovnošolske, srednješolske, diplomske ali magistrske naloge.

Razstava je aktivno povezala muzejsko stroko s sodobnim šolstvom: sestavni del razstave so skupni projekti s Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani in s Frizersko šolo Ljubljana, ki so nastali na pobudo avtorice razstave. Avtorica je k sodelovanju pri razstavi pritegnila tudi druge muzeje, društva in zasebne zbiralce. Ob razstavi je izšla zloženska s temeljnimi podatki o vsebini razstave, v pripravi pa je tudi samostojni razstaveni katalog. Ob tej priložnosti so pripravili posebno pedagoško dejavnost: novo podobo iz širšega muzejskega projekta »Učne ure naših babic in dedkov«.

K razstavi so pritegnili tudi srednješolce in študente, za katere so pripravili spremljevalni program »Moda ljubljanskih srednješolcev«. Kustosinja je v sodelovanju s študenti NTF, Oddelkom za tekstilstvo, in pod vodstvom mentorice, izr. prof. Almile Sadar izpeljala in predstavila zanimiv projekt, ki je prikazal sodobno modo ljubljanskih srednješolcev, ob okrogli mizi pa so se prepletala mnenja in izkušnje o oblačilni kulturi v šolstvu skozi čas.

Murkovi listini za leto 2010/11 prejmeta Primož Hieng za desetletno fotografsko dokumentiranje ter opisovanje pustnih šeg in navad v Sloveniji in v zamejstvu in Matija Murko za donacijo

fotografskega gradiva z Murkovih raziskav srbske in hrvaške ljudske epike Slovenskemu etnografskemu muzeju v Ljubljani

Utemeljitev za Primoža Hienga:

Fotograf Primož Hieng je v desetih letih (2001–2011) spontano in z načrtnim fotografiranjem slovenskih pustnih mask in šeg zabil praktično vso slovensko pokrajino, delno tudi šege v zamejstvu. Tako je zabeležil praktično vse pustne dogodke, maske in like, ki jih je zares veliko. Že pokojni etnolog dr. Niko Kuret je v temeljnem delu o pustu z naslovom *Maske slovenskih pokrajin* zapisal, da je Slovenija v tem pogledu Evropa v malem. Tega načela se je Hieng striktno držal tudi pri fotografiranju pustnih mask, saj je želel pri raziskovanju tega področja poleg že znanih odkrivati tudi nove in neznane oziroma manj znane, pa zato nič manj privlačne maske in like.

Pri zbiranju in temeljitem terenskem delu mu je med drugim uspelo odkriti doslej skoraj neznane pustne skupine, ki ohranjajo pustno tradicijo na svojem ozkem območju. Tako je odkril skupino mask Podstenjski fehtarji iz Podstenja, maske v Grgarskih Ravnah nad Novo Gorico, Pregarske šjme iz Pregarij, Hujske šjme iz Huj v Brkinih in maske iz vasi Veliko Brdo pri Ilirski Bistrici, ki doslej v glavnem niso bile raziskane in fotografsko dokumentirane.

Z nabranim gradivom je že leta 2006 začel s serijo fotografskih razstav. Njegov arhiv s pustno tematiko obsega blizu 20.000 posnetkov. Hieng, ki svoje delo povezuje tudi z zavzetim novinarskim delom, in obratno, je opise pustnih dogodkov na podlagi dosegljivih virov, lastnih zapisov in opazovanj na terenu v letih 2001 do 2011 objavljaval v prilogi *Tedenska tribuna Slovenskih novic*. Tako je objavil več kot 50 celostranskih in dvostranskih reportaž.

Utemeljitev za Matijo Murka:

V oktobru 2010 so bili v Slovenskem etnografskem muzeju prijetno presenečeni nad odločitvijo lastnika in dediča fotografij, Matije Murka iz Vrhpolj pri Kamniku, da 1.098 objavljenih in neobjavljenih fotografskih dokumentov iz raziskave balkanske ljudske epike svojega deda, dr. Matije Murka, ki imajo tudi osebno noto in družinski pomen, podari Slovenskemu etnografskemu muzeju. Poleg tega to dejanje sovpada z letošnjo 150-letnico